

Vi har faktiskt bevittnat ett mirakel

Svenska Dagbladet den 30 januari 2021

Jag skriver den här kolumnen med en ömmande vänsterarm eftersom jag nu kan lägga till ytterligare ett datum till min personliga pandemihistorik: Dagen då jag fick första dosen av vaccinet mot covid-19.

Precis som på i princip alla håll i världen finns det här i USA än så länge alldeles för lite vaccin för att möta den enorma efterfrågan. Men eftersom skolorna i Maryland, där vi bor, har varit stängda i över tio månader kommer lärare strax efter sjukvårdspersonal, tillsammans med dem över 75 år, på prioriteringslistan över vilka som får vaccin först. På så sätt hoppas beslutsfattarna att skolorna ska kunna öppna snart. Som mamma till barn som nu hemskolas, och som professor som intensivt längtar efter att träffa studenterna i klassrum och inte på en skärm, håller jag tummarna för att de har rätt.

Högskolelärare räknas, åtminstone här i Maryland, till lärarkåren, och det gör mig till behörig vaccinnottagare. Att boka en tid visade sig, föga förvånande, vara en utmaning som resulterade i både hjärtklappning och rekordhöga adrenalinnivåer. Men efter att ha utkämpat slaget mot kraschande hemsidor där förment lediga tider blev uppbokade på millisekunder lyckades jag klämma in mig på en mottagning blott en timmes bilresa hemifrån.

Eller mottagning och mottagning: när det är dags för mig att få vaccinet befinner jag mig på ett apotek som tillhör livsmedelskedjan Giant. Så även om jag höll minst två meter till andra människor så var både mjölken och brödet på armlängs avstånd när jag fick första sprutan. Och på något sätt kändes det rätt träffande att bli stucken i armen i en affär – den moderna formen av en marknadsplats. För även om min tacksamhet över att nu vaccineras i allra högsta grad riktas mot alla inom vetenskap och hälsovård som arbetat stenhårt under det senaste året, så får man inte glömma bort marknadsekonomin och den ekonomiska tillväxtens roll.

När spanska sjukan härjade för 100 år sedan kom inget vaccin, för även om sådana redan då existerade för vissa sjukdomar fanns det inte på kartan att det skulle kunna tas fram och distribueras så snabbt att de kunde göra skillnad under en pandemi. Men efter 100 år av ekonomisk tillväxt och forskning är det möjligt.

Och tro mig: jag är väl medveten om att vi inte lever i en perfekt värld. Det finns fortfarande alltför mycket fattigdom och sjukdom. Och det finns definitivt inte tillräckligt mycket covidvaccin ännu. Men hade det inte varit för den vilja till framåtsträvande och entreprenörskap som marknadsekonomin möjliggör hade världen inte oförtrutet blivit rikare. Och då hade det inte varit möjligt för vetenskapen i allmänhet och hälsovården i synnerhet att ta sådana sjumilakliv som de har gjort sedan covidpandemin blev ett faktum.

När jag lite skamset frågade sjuksköterskan som vaccinerade mig om det var ok att hennes arm kom med på min vaccin-selfie log hon bara och uppmanade mig: "Spread the word!". Och den uppmaningen följer jag mer än gärna. För vi lever i en värld som, alla sina imperfektioner till trots, är

kapabel att ta fram flera välfungerande och säkra vaccin på mindre än ett år under en pågående pandemi. Och i ett historiskt perspektiv är det faktiskt inget mindre än ett mirakel.

Johanna Möllerström